

De Ringelrups.

Van elke tien pakjes natuurvoorwerpen, die wij verleden jaar ontvingen met verzoek om naam en bijzonderheden op te geven, was er stellig altijd één met een takje waarop de eieren van de ringelrups (*Bombyx neustria*) zaten, een tweede met een wespennest en een ander met 't moskluwen, de gal van de rozenbladwesp (*Rhodites rosae*). Over gallen hebben wij een groot opstel met teekeningen en beschrijving ontvangen, dat wij bij gedeelten plaatsen. De ringelrups is hier in beeld gegeven met ei, cocon en vlinder. Dat spaart velen onzer lezers de moeite, er verder na te vragen. Zoo zullen wij voortaan geleidelijk de voorwerpen afbeelden en in 't kort beschrijven, van welke ons 't veelvuldigst naam of bijzonderheden gevraagd worden.

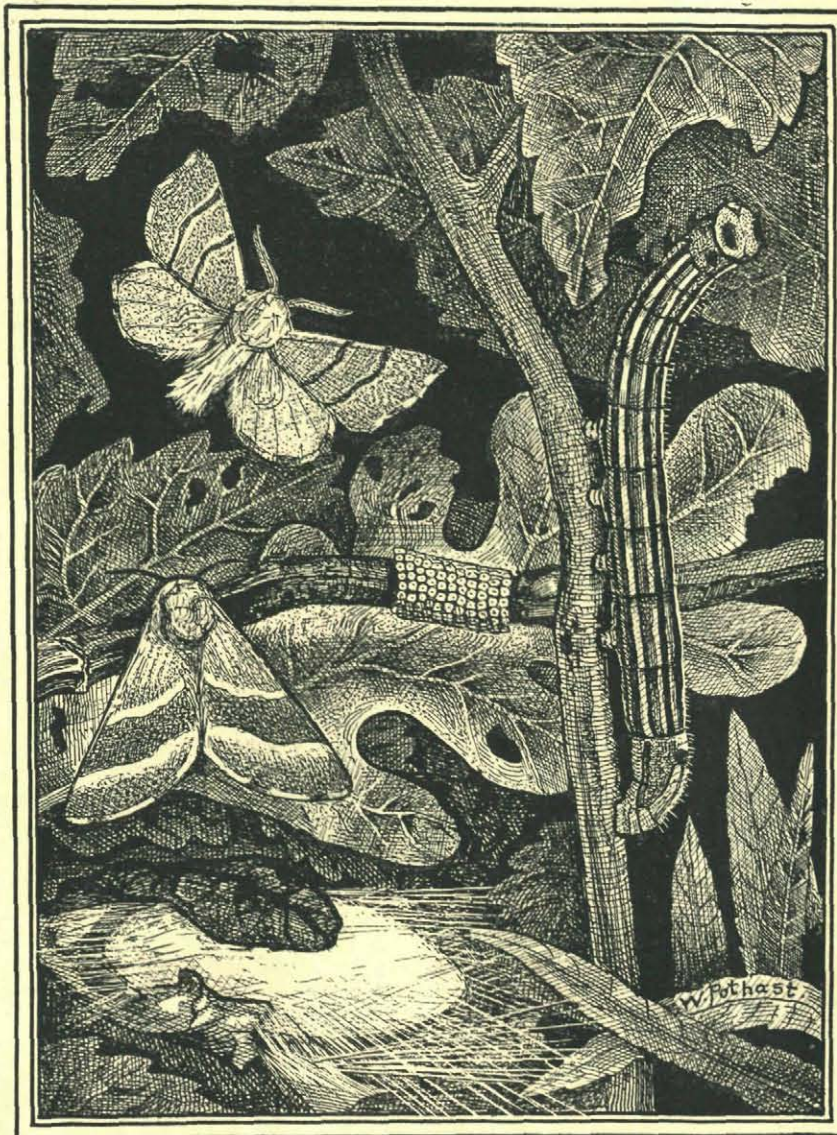
De rups heeft een witten streep over den rug en blauwe, gele en roode strepen langs de zijden; ze wordt om die tekening wel livrei-rups genoemd. De lengte is tot 6 cm., de hoofdkleur bruin, en ze is dun met haar bezet. Deze voor den boomteelt zeer schadelijke dieren komen omstreeks half April uit de eieren. Die eieren worden in 't najaar door 't wijfje, dicht bij elkaar, als een ring, om de takjes gelegd van allerlei loofboomen, vooral vruchtboomen en iepen. Zoolang de rupsen klein zijn, tot de derde vervelling meestal, blijven ze gezellig bij elkaar aan 't vreten, of keeren als de bladeren in de buurt op zijn, na een uitstapje weer naar de gezamenlijke rustplaats terug. Men kan er soms vijftig bijeen vinden, alle met den blauwen kop, waarop twee zwarte vlekken te zien zijn, omhoog geheven, naar één kant gekeerd, en 't voorlichaam in voortdurend heen en weer slingerende beweging. Vooral maken ze deze komieke hoofdschuddingen als de zon hun op de huid brandt; wat ze er mee voor hebben, is niet met zekerheid te zeggen; wellicht bedoelen ze er mee, de sluipwespen schrik aan te jagen, die hen met een steek en een eitje bedreigen.

Met Juni gaat elke rups zijn eigen weg en verpopt zich in 't eind van Juli of in Augustus in een cocon, meestal tusschen eenige bladeren; gewoonlijk is de cocon, met een geel poeder bedekt. De vlinders vliegen van Juli tot September, ze zijn bruin of geelachtig met 2 dwarsstrepen op de voorvleugels en 1½ tot 2 cm. groot. Bij dag zitten ze meestal met neergeslagen en eenigszins afhangende vleugels verscholen op de takken of onder tegen de bladeren en vliegen 's avonds rond. Soms vliegen ze ook op klaarlichten dag en jagen elkaar na in den felsten zonschijn.

Om de boomen tegen de ringelrupsen te beschermen, is het noodig vóór April de eieren te vernietigen of in April

de rupsen te verdelgen; dan kan 't nog gemakkelijk, doordien ze bij koud weer en 's morgens in massa's dicht op een gedrongen zitten; „rupsennesten” zijn 't eigenlijk niet, want in de meeste gevallen leven ze niet in een gemeenschappelijk spinsel. De opgegaarde rupsen worden door de boeren wel aan kippen gegeven, die er zeer verzot op zijn. Sommigen beweren, dat de kippen er eieren met lintwormen door leggen, wat wel tot de duizend en een sprookjes zal behooren, die de menschen van de dieren verzinnen.

H.

Ringelrups of Livrei-rups (blauw, wit en bruinrood).

In 't midden de ring van eitjes. Links: mannetje, wijfje en cocon. Alles circa 1½ x de ware grootte. (Illustratie uit het Wandelboekje.)

hing een waas over den bodem. Ik hevelde het water er uit in een emmer, waar ik een stuk vilt op had gebonden en gooide het onderste weg. Ik vulde opnieuw het aquarium en na een paar dagen kocht ik 's avonds van een man, die met mosselen te koop liep 2 x 5 cent mosselen, waartuschen ik 14 kleine anemonen vond, ook 1 mosselschelp met 2, een schelpje (*cardium*) met een zeepok en 2 wormen alles goed levend, want de mosselen waren versch, maar de anemoontjes hadden wel wat geleden, want ik hield er maar 4 over. De wormen leefden p.m. 5 dagen, de zeepokken 2 weken, maar de anemoontjes wel 10 weken; ik denk, dat ze aan gebrek aan voedsel zijn gestorven. U ziet dus, dat het wel kan.

Ik weet zeker, dat een aquarium, niet al te groot, tame-

Zeewater-aquarium.

Wel degelijk is dat recept voor Zeewater van afl. 11 goed. Alleen zijn de liefhebbers wat haastig, om het te gebruiken. Ik zelf heb onderverinding van kunstzeewater, en wel op de volgende manier. Het recept van Zerneke heb ik gevolgd, maar toen ik het gehalte van het zeewater had (met de hydrometer 1,026 vooral niet minder, bij een temperatuur van 15° C.), toen ben ik het water flink door elkander gaan gooien in emmers, tot dat het goed met luchtbelletjes vermengd was, ja zelfs witgekleurd. Hierna vulde ik een aquarium; en wat ik over had, taptte ik in goed sluitende flesschen en zette die in een donkere kast. Na p.m. 2 weken vond ik in

IJmuiden steentjes met zeewier en ik stak met een mes een paar plantjes van de steenen, welke ik als de eerste levende wezens in het aquarium deed, later ving ik in brak water (Stadhouderskade) 3 stekelbaarsjes (*G. aculeatus*) welke er langer dan 4 weken in leefden; maar doordat ik het aquarium verplaatste en de zon er in scheen, zijn ze dood gegaan. Het wier had weinig, maar de andere plantjes hadden er veel door geleden; het water was ook niet helder meer; er